

Paloturvallisuus – opettajalle

Diat ja lisätietoa

Dia1: Tulen syttyminen ja palaminen edellyttävät kolme asiaa:

- happea,
- palavaa ainetta ja
- riittävän syttymislämpötilan.

Kaikkien edellytysten on täytyttävä, jotta palaminen olisi mahdollista.

Dia2: Jos joku edellytyksistä poistetaan, palaminen estyy. Tulen sammuttaminen perustuu tähän.

Dia3: Alkusammutusvälineillä tarkoitetaan sammutusvälineitä, jotka soveltuvat yhden henkilön käyttöön palonalkujen ja pienehköjen palojen sammuttamiseen.

Mitä alkusammutusvälineitä sinä tunnet?

Sammutuspeite

Sammutuspeite on helppo ja edullinen alkusammutusväline. Se soveltuu esimerkiksi pienten rasva- ja sähkölaitepalojen sekä syttyneiden vaatteiden alkusammutukseen.

Vesisammuttimet

Veden käyttö sammuttamiseen perustuu palon jäähdyttämiseen. Tehokkaimmin vesi sammuttaa, kun sitä ruiskutetaan hienojakoisena suihkuna liekkiin. Myös vesisanko ja puutarhaletku ovat hyviä kodin alkusammutusvälineitä.

Vettä ei kuitenkaan saa käyttää sammutukseen silloin, kun

- palavat nesteet tai rasvat syttyvät, koska vesi vain levittäisi palavia nesteitä ja aiheuttavat palavia roiskeita, jotka saattavat aiheuttaa palovammoja ja levittää paloa.
- sähkölaite palaa, koska vesijohtovesi johtaa sähköä.

Jauhesammutin (95 % sammuttimista)

Jauhesammuttimet soveltuvat lähes kaikkeen sammuttamiseen, kuten kiinteiden, nestemäisten sekä kaasumaisten aineiden sammuttamiseen.

Nestesammutin (2 % sammuttimista)

Sammutusnesteet ovat yleensä vesipohjaisia vaahtoja, jotka soveltuvat lähes kaikkeen sammuttamiseen kuten kiinteiden ja nestemäisten aineiden sammuttamiseen.

Hiilidioksidisammutin (3 % sammuttimista)

Soveltuu neste- ja sähköpalojen sammutukseen.

Turvatekniikan keskus (TUKES), <https://tukes.fi/etusivu>, valvoo Suomessa markkinoilla olevien käsisammuttimien vaatimustenmukaisuutta. TUKES ryhtyy toimenpiteisiin, mikäli sammuttimet eivät täytä vaatimuksia. Vaatimusten vastaiset tuotteet voidaan tarvittaessa poistaa markkinoilta.

Dia4: Alkusammutusvälineitä ovat:

sammutuspeitteet
käsisammuttimet
pikapalopostit

Julkisissa tiloissa alkusammuttimet tulee sijoittaa näkyvään paikkaan.

Dia5: Pohdi, miten sammuttaisit turvallisesti ...

- kynttilän
- palavan nuotion
- palavat verhot
- palavan sähkölaitteen
- kattilassa roihuavan rasvapalon

Kynttilä on turvallista sammuttaa puhaltamalla tai tukahduttamalla kynttilän sammuttimella.

Palava nuotio on kätevä sammuttaa antamalla puiden palaa loppuun. Nuotioon kannattaa siis aina laittaa puita vain tarvittava määrä. Nuotion sammuminen tulee aina varmistaa myös kastelemalla nuotion pohja vedellä.

Palavat verhot on turvallista sammuttaa käsisammuttimella.

Palava sähkölaitte ja **kattilassa roihuava rasvapalo** on turvallista sammuttaa tukahduttamalla joko sammutuspeitteellä tai esimerkiksi tiiviillä matolla.

Dia6: Pohdi, miten palovaroitin toimii?

Etsikää luokasta palovaroittimet.

Mieti, montako palovaroitinta kodissasi on.

Palovaroittimen toiminta perustuu siihen, että se aistii jo alkavan tulipalon pienestä määrästä savua ja ilmaisee sen äänimerkillä. Äänimerkki hälyttää paikallaolijat etsimään alkavaa paloa ja suorittamaan alkusammutusta.

Lainsäädäntö: Sisäministeriön asetus palovaroittimien sijoittamisesta ja kunnossapidosta 239/2009, 3 §:

Palovaroitin on pakollinen jokaisessa asunnossa. Jokaisen kerroksen tai tason alkavaa 60 m² kohden on oltava vähintään yksi palovaroitin. "

Dia7: Näin toimit tulipalossa

Pyri sammuttamaan palo ensin itse, jos se tuntuu turvalliselta. Käytä esimerkiksi sammutuspeittoa tai vaahtonestesammutinta.

Jos palo ei sammu, rajoita palon leviäminen sulkemalla ovet.

Älä pysähdy pakkaamaan koko omaisuuttasi mukaan. Keskity pelastamaan itsesi ja muut huoneistossa olevat.

Sulje ovet ja ikkunat ja poistu palavasta asunnosta.

Lähde: Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK:n johtava asiantuntija Kari Telaranta.

Tietoteksti: Yleisimpiä kotona sattuvien tulipalojen syttymissyitä ovat:

1. Ruoanvalmistus

Huolimattomasta ruoanlaitosta johtuvat tulipalot ovat yleisimpiä. Syypää on joskus vikaantunut sähkölaite, mutta useimmiten kuitenkin ihminen.

2. Sauna

Tyypillinen saunapalo saa alkunsa, kun asukas kuivattanut saunassa pyykkiä tai jättänyt kiukaan päälle tavaroita. Sauna ei tulisi olla varastotila eikä kodinhoitohuone.

3. Takat ja kynttilät

Avotuli on aina riski. Tulisijat ovat yleisiä tulipalojen aiheuttajia. Takasta pudonnut palava puu tai lentänyt kipinä sytyttävät melko usein tulipalon. Tulitikkuja tulee aina käsitellä varoen eikä kynttilöitä saa koskaan jättää vartioimatta. Ulkotulet sijoitetaan niille tarkoitettuihin telineisiin tai palamattomalle alustalle riittävän kauas syttyvistä rakenteista.

4. Tupakka

Kytevän savukkeen aiheuttama tulipalo johtaa palokuolemaan todennäköisemmin kuin muut yleisistä syistä. Huolimattomuus tupakanpolton kanssa vaarantaa paitsi itsesi, myös naapurisi.

Tehtäviä ja tutkimuksia

Oppilaan moniste:

Etsi koulusi alkusammutusvälineet.

Harjoitelkaa yhdessä turvallista poistumista palohälytyksen sattuessa. Kirjoita poistumisohje.

Ota selvää, mitä tarkoittaa: "Palovaroitin on halpa hengenpelastaja"

Selvitä, millaiset asiat tekevät ympäristöstä paloturvallisen

Videot vaaratilanteista

Suunnitelkaa jokin vaaratilanne, jossa huolimattomasta toiminnasta tai muulla tavalla syttyy tulipalo. Kuvatkaa videolle vaaratilanne ja se, miten vaaratilanteessa tulee toimia. Käykää ensin läpi dia 7 ohjeet.

Esittäkää kaikki videot koko luokalle ja keskustelkaa tilanteista ja siitä, miten niissä tulee toimia.

Mahdollisia vaaratilanteita voisivat olla esimerkiksi:

- saunapalo
- ruuanlaitto
- kaatunut kynttilä
- viallinen sähkölaite
- huolimaton avotulen käyttö

Video: Palaminen ja paloturvallisuus

<https://www.youtube.com/watch?v=F5ouCffqeQA>

Video on tehty erityisesti opiskelijoille, jotka opiskelevat suomea toisena kielenä.